

Senieji Metai: - Būk su juo atsargi, mažyte!...

RUSIJOS RAUDONASIS IMPERIALIZMAS (2)

LIUDAS DOVYDĖNAS

NENORI PRISIPAŽINTI, KAD RUSIJA KĖSINASI SUNAIKINTI PABALTIIJO TAUTAS

Sovietų rašytojas Aleksiejus Tolstojus, po Bucharino ir kitų sušaudymo teatre sutikęs J. Baltrušaitį, paklauses, kaip su juo kalbėti? Ar kaip su "naša Jurgis" (taip rusų kultūrininkai vadino Baltrušaitį, labai tampriai savo laiku susirišęs su literatūrinio Rusijos sluoksniu). Ar kaip su Lietuvos atstovu? Tolstojus lyg ir nudžiugęs, išgirdęs Baltrušaičio atsakymą, kad su savo senų kolega jis buvęs ir esąs "naša Jurgis" (mūsų Jurgis). Tolstojus patydomis paklauses, ar Baltrušaitis girdėjęs gandą apie Gorkį, kuris pasakęs pačiam Stalinui: "Jei kas šakalą pavadins rusišku komunistu, aš pirmas stosiu ginti žvėries garbę". Baltrušaitis pirmą kartą tai išgirdęs iš Tolstojaus. Vėliau Baltrušaičiui tekę girdėti ir iš kitų, kad Gorkis taip kalbėjęs.

Aš buvau pritrenktas milžiniško Kremliaus plano sunaikinti lietuvių tautą jau 1941 m. Birželio 14 d. prasidėjęs masinis lietuvių, latvių, estų trėmimas į Sibirą turėjo gilią šaknį. Vaisiai pasirodė dabar, kai Kremlinis imperializmas išsiliejo po visus kontinentus.

Birželio 20 dieną atsilankiau pas "Lietuvos Socialistinės Sovietų Respublikos" vicekomisarą V. Gladkovą. Dieną prieš tai iš komunistų partijos centro buvau gavęs paskaityti gen. Sierovo instrukcijos nuorašą, už ką ir kaip tremti Lietuvos gyventojus į Sibirą. Čia bus pravartu pastebėti, kad Vakarų Europoje ir Amerikoje dažnai mane klausia, kodėl taip bijomasi trėmimo į Sibirą? Juk JAV kas ketvirtas žmogus sėdi ant ratų kelionėje iš vienos vietos į kitą?

Sibiras nuo carų laikų yra tautų, žmogaus pavergimo sinonimu. Žiauriame klimato, prievarta atvartų įvairių tautybių žmonės turi pakelti koncentracijos stovyklos vergiją ir nepakeliamą dvasinį slėgimą. JAV tolimoje šiaurėje - Aliaskoje sukūrė savanoriškai atvykusių punktus, pionierių dvasia paremtą statybą, Rusija per šimtmečius, ypač Kremliaus tironija, prievartos darbais, primitivumu, šalčiu ir badu Sibirą padarė kančių, žmogaus sunaikinimo bedugnę.

Miestai ir tirsčiau apgyvendinti Sibire taškai, kuriuos pasiekia turistai, žurnalistai (paprastai ar apakinti) negali susidaryti tikro vaizdo milžiniškų plotų, grūmojančių šalčiu ir vergijos grėsme. Kai išdėsčiau Gladkovui, kaip žudančiai lietuvius per šimtmečius slėgia Sibiro bausmė, Gladkovas giliai atsikvėpęs, atsakė, "Čio vam Sibir? Tam tože ruskaja zemlia!" (Kas jums Sibiras? Tenai taip pat rusiška žemė).

Norėdamas atleisti įtemptą nuotaiką, atsakiau, kad mes ne kokie nors imperialistai. Kam mums rusiškos žemės? Mums gana vietos savo Lietuvoje. Gladkovas, kaip ir daugelis Kremliaus "aparačių", buvo svetimas humorui kaip tvoros kuolas ir šoko įrodinėti, kad lietuviams duodama proga pasitaikyti. Kad visokie liaudies priešai, nusikaltėliai turės progą išpirkti savo kaltes. Ir filatelista ir esperantininkai ir buvę užsienyje, ir susirašinę su giminėmis Amerikoje, pagal Sierovo įsakymą turėjo būti ištremti į Sibirą. Tai būtų palietę 240,000 - 260,000 Lietuvos gyventojų. Ir tai tik pirmam etapui.

pui. Buvo numatyti mažiausiai trys tokie "valymai", kaip sakė Gladkovas. Jis neužginčijo, kai aš pasakiau, kad tokiomis priemonėmis iš Lietuvos bus išstremta pusė milijono gyventojų.

Paklausiau jo, kodėl Kremlius imasi tokių priemonių prieš taikius, mažos tautos gyventojus? Gladkovas atsakė, kad tai ne jo kompetencijai spręsti. Toks nutarimas padarytas politbiuro - partijos - NKVD vadovybės, kurių veiksmų joks pareigūnas negali ir neturi kritikuoti. Tam priitaria Molotovas, Berija, Vorosilovas, Chruščiovas, Malenkovas ir kiti, kurie vieningai sutaria su didžiuoju Stalinu.

-- Man atrodo, kad Rusija ima sunaikinti Pabaltijo tautas. Tai sumanymas išblaškyti Sibiro platybėse kaip etninę grupę, kuri nepajėgdamas palaikyti ryšių, turės sutirpti bausmės ir vergų darbo sąlygose.

Tai užkaitino šaltą enkavedistą. Iš kur aš tokias žinias gavęs? Ar tai mano fantazija, ar tai priešų pakišta mintis? Gladkovas, supratau, spėjo mane žinant daugiau, negu Sierovo įsakymas. Ir jo spėjimas nešovė pro šalį. Mano geras pažįstamas, kuris ir dabar užima aukštą postą Lietuvoje ne kartą man pasakojo Kremliaus planus.

Smulkiau nupasakodamas, sudaryčiau jam pavojų. Jis buvo ilgus metus Maskvoje. Su slapto mis misijomis apkeliavęs kontinentus, ypač gerai buvo susipažinęs su Pietų Amerika. Vadinčiau jį Petru.

Petras smulkiai nupasakojo, kaip Stalinas, išnaikindamas intelektualus, ypač žydus, pateko į

didžiarių grupę. Trockio, Zinovievo, Bucharino ir jų šalininkų išžudymą atliko Stalinas su tokių beveidžių pagalba kaip Vorosilova, Malenkovas, Chruščiovas, Budionys, Višinskis. Trockio, Bucharino grupės revoliucionieriai perversino savo jėgas. Jie nepasitobėjo Stalino veiklos partijoje, ypač Maskvoje, telkiant jam atsidavusius oportunistus, iškilusius revoliucijai. Stalinas ir jo pakalikai, buvo geri gatvės kovose, terore, kol revoliucija degė šukiais ir pažadais. Kai atėjo darbo metas, Stalinas ir jo pasekėjai tegalėjo remtis tik šnipais ir teroru, kuris Rusiją, jos pavergtas tautas nustūmė į akmens amžiaus primityvią despotiją. Stalino sunkiosios pramonės kūrimas buvo totalitarinės valdžios sutelkimas į saujelės despotų rankas. Jie norėjo sutelkti į fabrikus, kolchozus, darbininkus kurie galėjo būti šio tokio opozicija, revoliucijos ir Stalino (Čekos) nužmogintoje Rusijoje. Kremlius išrado tai, ką jis galėjo išraišti: viduje terorą, užsienyje melą, kurį žodžiu ir raštu skleidė už pinigų papirkinėdamas arba idėjomis apgaudinėdamas, o patį revoliucijos pastatą -- sovietinę vergiją, hermetiškai uždengę geležine uždanga...

Petras tvirtino, kad tik Amerikai Kremlius išleidžia per 18-20,000,000 dolerių per metus, daugiausia papirkinėjimui spaudos, politikų, mokslininkų, menininkų. Petras minėjo trijų rūšių Vakarų silpnavalius. Vieni jų, neturėdami noro ir žinių susikurti kokią nors pasaulėžiūrą, pritaria dienos įvykiui. Antra rūšis, tai sentimentalūs, naivūs geraširdžiai žmogeliai, kartais ir labai gabūs moksle, mene, kurie lengvai metasi ten, kur mato laisvę pavojų, dažnai neskirdami melo-propagandos nuo realybės. Tokiems realūs faktai, idėjų ir veiksmų santykiai sunkiai sijoja, bet jie lengvai gromuluoja propagandos sukratytą melą, demagogiją. Jie yra per daug abstraktūs, savo sri-

timi užsiėmę.

Trečioji kategorija yra už pinigų samdyti agentai, kartais už pirmąjį puslapį, už žymesnę vietą ambasados užstalėje. Šie silpnavaliai yra pati geriausia politinės prostitucijos rūšis. Jie padeda pagauti garsius mokslininkus, menininkus, politikus, kurių negali pagauti antros rūšies sentimentalistai. Visos tos rūšys gerai veisiasi Amerikoje. Jie yra patys vertingiausi sovietų informacijų rinkimo tarnyboje, jie labai naudingi propagandos mašinieriai -- šūkiui "Už taiką".

Stalinas ir jo klika suprato, kad komunizmas Rusijoje turės išsigimti, jeigu jam nebus pakišta kokia didelė idėja. Idėja buvo surasta: Taika ir tautų vadavimas iš kapitalizmo vergijos. Su šia idėja tikimasi sovietinės Rusijos sienas nustumti į visus kontinentus, su pagalba rusiško imperializmo. Tuo būdu Stalino despotizmas įgijo idėjinės kovos spindesį ir didžiarių tautų pastatė centran pasaulio "išvadavimo" kovą. Ruso, svajingas, didelių idėjų pasiilgęs charakteris čia kaip tik rado garsą ir blizgesį.

Petro manymu, tai pats didysis pavojus laisvajam pasauliui, kai tokia tyronija išvystys modernių ginklų pirmumą ir milžinišką jėgų sutelkimą.

(Bus daugiau)

Ar tikrai...

(Atkelta iš 1 psl.)

Prancūzijos Biblioteka, kad primintų visą pas mane esančią periodinę spaudą. Pradžioje buvo tik ironiškas šypsni.

-- Ką gi jūs lietuviui turite?

-- Laisvame pasaulyje virš šimto periodinių leidinių. Aš jums galiu pateikti kokį penkis dešimt vienetus...

Bibliothèque Nationale, didelė institucija su pusantro tūkstančio tarnautojų ir veik 117 km. spausdinto žodžio, naujus dalykus dėl vietos stokos priima sunkiai. Pajutusi, kad "dėl vietos stokos" pasidylimas gali būti nepriimtinas, ir žinodama kad visa antinacinė literatūra labai stropiai renkama, tai juk tuo pačiu ir antikomunistinei, tiksliau, antiokupacinei literatūrai turi būti vietos, nuo labiau, kad šandien biblioteka turi jau gerus kelius šimtus pokarinių lietuviškų knygų.

Dalykai taip susitvarkė, kad aukštas bibliotekos valdininkas atvyko asmeniškai paimti ir padėkoti.

Kai tik gausiu sąrašą su padėka, tuojau paskelbsiu spaudoje, prašydamas visus geros valios lietuvius padėti sukomplektuoti toje svarbiausioje Europos Bibliotekoje mūsų periodiką.

O kol tas bus, noriu pareikšti didelę padėką Anicetui Simučiui, Lietuvių Žurnalo autoriui ir leidėjui, kurio žinynas man labai padėjo.

Tai reikalinga ir aukšto lygio knyga, savo turiniu ir savo išvaizda. Tebūna jam, kaip didžiausias komplimentas sekantis priekaištas, kurį padarė vienos mums svarbiausių bibliotekų direktorius:

-- Kaip galima, kai išleidžiama

tokias knygas nesiųsti prospektų. Iki šiol aš net nežinojau, kad kas nors panašaus egzistuoja.

Aišku tokį žinyną, lietuvių kalbos žodynus ir visa kas svetimos kalbos sūrašys, galima prospektais siųdyti. Kas kita su lietuviško žodžiu, su lietuviškomis knygomis, o ypač periodika, negalima norėti kad ten, kur maža lietuvių arba net ir daug, bet bibliotekas nesilanko ir jokių reikalavimų nestato, bibliotekos išgyty.

Čia reikalingas vajas veik tolygaus mąsto, kaip tas, kurio pasekoje atsirado efidavitas. Reikalingos pastogės, kur kaupūs bibliotekų padėkos už padovanotas knygas ar laikraščius. Reikalinga, kad vajas pasekoje nebūtų nė vienos laisvame pasaulyje valstybės arba protektorato, kur nebūtų įsteigtas ir vis didinamas lietuvių spaudos skyrius. Jeigu šiandien veik kiekvienoje bibliotekoje rastinos rusiškos, lenkiškos knygos, tai kodėl bent keliuose tūkstančiuose bibliotekose, nebūtų lietuviškų knygų. Reikia turėti bibliotekas, kur būtų duplikatai, kad laikui atėjus galima būtų su jomis keistis naujomis knygomis ir atgauti Lietuvos bibliotekoms tai, kas šiandien išleista.

Visi kaip vienas, net kas tik nors kiek moka paskaityti ir tas tulką, turime pradėti lankyti bibliotekose, prašyti, reikalaujant lietuviškų knygų, kur aišku, kad biblioteka neužsakys, dovanoti, bet svarbiausia parodyti, kad tos knygos reikalingos. Gyvenimas nėra lengvas, kas gali dirba, bet yra pensininkai ir šitame vajuje jie turėtų užimti pirmą vietą. Kiekvienas, kurs žino, kaip reikia bibliotekoje elgtis, turi nuvesti tą, kuris nežino ar nediršta pats vienas pirmą kartą nueiti.

Turi būti sudaryti centrai, kurie kontroliuotų, kur kokių knygų yra ir kur reikia siųsti. Sudarymas lietuviškos kartotekos kontroliuojančios dovanotas ar pirkamas knygas, yra būtinas. Vietose turėtų būti kontrolės centrai, vietos bibliotekoms, o taip pat, kiek iš tos vietovės kur siunčiama, yra Afrika, yra Azijos valstybės. Kaip būtų gera, kad Chicagoje gyvenę lietuvių pirmąją užsiimtų, o New Yorke Azijos valstybėmis, jei nepajėgtų, kitų vietovių lietuvių prisidėti galėtų. Yra ir Europoje bibliotekų, kuriomis vietos lietuvių nepajėgia užsiimti, nepajėgs ten norimų skyrių sudaryti, reikia ir jiems ateiti į talką. Gerai, kad jie kaip ir mažos lietuvių kolonijos užsiims vietos bibliotekomis ir jas kiek galėdami turtins.

Šiam vajui praversti leidėjai turėtų kiekvienai knygai iš anksto paruošti bibliotekos formato kortelę, kad tik įdedant į katalogą reikėtų tos bibliotekos numerį įrašyti. Visi, net ir laikraščiai turėtų duoti turinio santraukas kuria svetima kalba. Išorinė knygų išvaizda turėtų būti labai prižiūrima. O mūsų periodiniai leidiniai, ypač laikraščiai, turėtų pasirodinti tiems egzemplioriams, kurie eis į bibliotekas, kuo geriausia popierių, nes blogas ir keliasdešimt metų neišlaikys.

Announcing New Rate On Savings

4 1/2%

Anticipated
Rate
Effective
Jan. 1, 1963

ST. CLAIR SAVINGS

• 813 EAST 185TH STREET • 6235 ST. CLAIR AVENUE
• 25000 EUCLID AVENUE • 26000 LAKE SHORE BLVD.

...and All Deposits
made by
January 15th
Earn Interest
from
January 1st
...at our FOUR
NEIGHBORLY
SAVINGS
ASSOCIATIONS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms ir bet kuria SSSR dalį. Licensed by Vneshepoštorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
• BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
• BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
• HAMFRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
• HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue CH 6-4724
• IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
* YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440
* YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave.... GR 6-2681

• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
• LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
• NEW YORK 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
• NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
• NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
• PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
• PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
• VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

DIRVA

THE FIELD

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio Telephone: 431-6344
Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Laikraštis
išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir
penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas
P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-
kūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

POLITIKA, POLITIKAVIMAS...

Politikoje svarbu, kad diplomatinėmis plonybėmis su-
pintame žodžių vainike būtų išreikšta graži, įtikinanti ir
atmesti neįmanoma idėja, priimtina masei, galvojant, kad
jeigu idėja graži, sklandžiai eis ir jos įgyvendinimas. Bet
nelaimė ta, kad su idėjos įgyvendinimu politikoje prasi-
deda politikavimas.

Politika ir politikavimas — tai dvi gyvenimo prak-
tikos išskirtos sąvokos, du skirtingi veiklos metodai. Po-
litikavimas, tai taip, kaip važinėjimas dviračiu ar čiuo-
žimas ant ledo. Nėra tai didelis menas, rodos reikalingas
tik įpratimo ir išlaikymo lygsvaros.

Prezidentas Kennedy Nassau, Bahamas, konferenci-
jos išdavoje patiekė aukštos klasės politinį sprendimą,
gerą pavyzdį, kaip galima suteikti džiaugsmą brangia,
įspūdinga Kalėdų dovana, tačiau komplikuoatą įgyvendinti.

Pripažinimas Anglijos ir Prancūzijos savarankiškais
atominio ginklo partneriais, suteikiant net patį ginklą —
Polaris — buvo nepaprastas, gal net istorinis gestas. Bet
— tas ginklas lieka NATO žinioje... O NATO žinioje
esamus atominius ginklus saugoja ir tautos JAV kariai.
Jų panaudojimas lieka JAV prezidento rankose.

Perkėlus tarptautinės politikos diplomatinės plony-
bes į mūsų gyvenimą, matome atitinkamai išreikštas idė-
jas, kurių iš principo negalima smerkti nei atmesti. Pa-
vyzdžiui, vieningos politinės vadovybės klausimas. Kas
jos nenori? Kas jai prieštarauja? Kol nėra konkretnių fak-
tų, kiek apnuoginančių tos idėjos įgyvendinimo prak-
tiką, viskas gerai, viskas sklandu, išskyrus keletas "at-
skalūnų užsispyrimą".

Bet vienybės refrenas gražiai skamba tol, kol kas
nors neužsimano per skubiai tuo taktu pašokti. Pasirodo,
tas šokis reikalingas ne vien gražios melodijos. Reikia
dar gracijos, lygsvaros išlaikymo ir sveikų plaučių. Gal
kiek ir kantrybės susiokant su partneriu. Vienybė vie-
nodai liečia visus. Vienam spyres, dar nereikšia, kad jau
turi kitą draugą. Pirmą jį laimėk, ir tada dar nebūk tik-
ras vienybės laimėjimu.

New Yorke plačiai atvertos VLIKo vienybės durys.
Bet kad pro jas praeiti, ne gana užtrenkti to paties New
Yorke vartelius. Pasirodo, reikia išvėdinti karštąsias gal-
vas Chicagos vėjuotuose skersgavčiuose. Vienybės siekti
ir ją laimėti gali vienybei linkę individai. Ir ne tik žo-
džiais, iškilmingais ir patosiniais pareiškimais, bet vie-
ningame darbe pasireiškę, vienybei pradų turėję patys,
ne vien tik ją skelbę ir jai himnus giedoję.

Į vienybę durys plačios. Sunku pro jas praeiti —
skubant ir užkliūvant su ragais. (J. Č.)

TRŪKSTA GRAŽAUS ELGESIO

Neseniai "Tėvų" pasirašęs as-
muo skundžiasi apie Bostono jau-
nimą, jog šie pasirinkę svetimą
vietovę ir salę savo sueigom ir
šokiui. Esą negalima ten tėvams
lankytis ir stebėti savo jaunimą.

Tikrai, toji Dirvos skiltis ski-
riama laiškams yra vertinga ir
leidžia pasisakyti laiško formoje
apie rūpimus dalykus.

Šį kartą aš prašysiu atspaus-
dinti savo pastebėjimus apie mū-
sų jaunimą.

Yra gražu, kad didelis nuošim-
tis mūsų lietuviško jaunimo stu-
dijuoja, gražiai pasižymi ir turi-
me šimtais jau baigusiu kolegijoms
ir net pasipuošusių mokslineis
laipsniais. Tačiau kraštas, laikai
ir papročiai keičiasi. Moderniškų
vėjų plaktami jaunieji dažnai maiš-
tauja prieš vyresniųjų skiepi-
jamus gražesnius papročius, man-
dagumą, dėmesį vyresniais, kun-
lesnį apsirėngimą ir pan. Žinia,
tas kartojasi šimtmečiais ir šių
dienų mados ar apsiėjimai bus
laikui bėgant ir pasenę, leško-
ma kas tai nepaprasto ir origi-
nalaus. Net Dostojevskis pabrė-
žia savo laiko "nihilistes", kurios
užsidėdavo mėlynus akinus, nu-

Vasario 16 Gimnazijos mažosios šokėjos su mokytoja E. Tamošaitiene.

LIETUVIŠKASIS ŠVIETIMAS IR JO RŪPESČIAI (3)

A. MAŽIULIS

Nulietuvėjimo žaizdos

Žiauriai nuogo nulietuvėjimo
pavyzdys yra taip pat viena šei-
ma, kuri surinkusi dar iš Vokie-
tijos atsivežtas lietuviškąsias
knygas jau užnešė ant savo pato-
gių namų aukšto, į pačią palėpę,
nors jie augina du vaikus. Ar toks
tėvų elgesys su lietuviška knyga
nėra sąmoninga pastanga nulietu-
vinti savo vaikus? Ar jie atveš
juos po trejų metų pas mus į mo-
kyklą? Pratešiu: mano pažįstamų
Chicagos gydytojų šeima susilau-
kė svečio brolio. Šis vaikams at-
vežė dovanų lietuviškų knygų. Tė-
vui su dėde (jie broliai) išvykus
miesto apžiūrėti, motina atėmė
visas knygas, kad šie geros ang-
liškos tarties nesugadintų. Šį at-
sitikimą papasakojo ta pati mer-
gaitė, tuomet jau studentė vieno-
je studentų ateitininkų stovykloje.
Ji papasakojo ir apie kitų mud-
viem labai gerai pažįstamų gydy-
tojų šeimų nulietuvėjimą.

žais, norėję išgirsti ir apie tą
nuogą etiką ar estetiką kurioje
mūsų jaunimo dalis ir pasiklys-
ta.

Prašyčiau atleisti mielą skai-
tytoją ir paklausti jaunųjų ar kiek
vienas jaunuolis, jaunuolė moka
pakankamai gražiai pasisveikinti
nelaikant rankų kišenėse, tiesiai
atsitostojant ir panašiai? Ar jauno-
lis lydėdamas mamą ar mergai-
tę į automobilį užleis jai pirmę-
nybę? Ar yra susipažinęs su pa-
rasčiausiais etiketais prie stalo
ir vyresniųjų grupėje dalyvauja-
mas?

Čia nesinorėtų kalbėti apie at-
skirus atsitikimus, kuomet pas-
kambina į svetimus namus stu-
dėntai ir nesiteikia pasakyti
"labą vakarą" ar "labą dieną"
ar bent pasisakyti kas kalba, jei
pageidaujamo asmens nėra.

Teko pastebėti automobiliu at-
važiavusį jaunuolį paimti mer-
gaitę į šokius ir tik gavęje sig-
nalą spaudžiantį.

Kitą kartą mačiau motinas jau-
nimo subuvime nešiojant kėdes ir
trys ten buvę jaunuoliai visai to
"nepastebėjo", gi skiriantis na-
mo -- motinos ir mergaitės pa-
čios ieškojo savo apsiaustų ir vil-
kosi jais, o vyrukai jau buvo
"dingę".

Tokių ir pan. smulkmenų pasi-
taiko daugybė ir norėjęs prašyti
organizacijų ar pavienių kompe-
tetingų asmenų ruošti paskaitas
ir skleisti daugiau gražaus ap-
siėjimo, bei geresnių manierų.

VALERIJA STANKIENE
Chicago

vienas mokyklinis skaudulys, su
kuriuo kiekvienas mokytojas su-
siduriame kasdieną ir kuris žlug-
do mūsų darbą, ir kartu visuoti-
nis skaudulys, pažįstamas ir Chi-
cagai ir kt. Tai vaiko pervargi-
mas liuanistiniais dalykams,
kurį mes nuolat girdime iš tėvų,
ypač motinų, o kartu ir jokio
dėmesio nekreipimas liuanis-
tiniais dalykams. Ir vienas ir
antras reiškinys išplaukia taip
pat iš šeimos. Tas vaiko pervar-
gimas yra pačių tėvų įsikalbėtas
arba vaikų įteigtas. Pagal tokius
tėvus, pvz., tenka išmokyti tiek
lietuviškai rašyti, kad galėtų lie-
tuvų k. laišką perskaityti (para-
šyti jau būtų sunku), kad istori-
jos žinotų, jog buvo Mindaugas,
Gediminas, Vytautas, bet nebe-
reikia jau kitų valdovų ir jokių
datų. Sutinka, kad išmokyti Ta-
nenbergo mūšio datą ir dar Lie-
tuvos nepriklausomybės atstaty-
mo dieną, bet vaikui esą per sun-
ku atsiminti Mindaugo šimtmetį.
Tokių "pervarginimų" liuanis-
tiniais dalykais girdėjau prieš 3 me-
tus ir dabar, nors ne iš tų pačių
tėvų, kartais ir per tėvų susi-
rinkimus. Dėl menko dėmesio
visiems lietuviškiems daly-
kams vistiek tenka skųstis vėl ta
pačia šeima, jos rambumu. Mes
nebeįstengiami priversti vaikų,

kad jie perskaitytų lietuvišką kny-
gą, nors mūsų turima bibliotekė-
lė nėra taip maža. Vis tas pat
tėvų skundas, kam tiek daug,
kam jiems skaityti visą knygą,
jei užtenka vadovėlio ir pan. Bet
ir tos šeimos, kurios šiandien
pasiguožia, kad vaikai nieko ne-
skaito, kažin ar ne jos pačios
kalto. Jei šeimai perbrangu vai-
kui užsakyti Eglutę, vėliau Skau-
tų Aidą, Ateitį ir nupirkti kny-
gą, tai kaip jis pradės skaityti
ką nors vėliau, jei neįpratintas
laiku, jei nesudarytas platesnis
žodynas. O platesnio žodyno įskie-
pijimas ne tik mokyklos uždavi-
nys, bet ne kiek nemažesnė ir
tėvų pareiga. Padėti vaikui su-
sidaryti platesnį liet. kalbos žo-
dyną tėvai turėtų pradėti anksti
ir neatlaidžiai, ne tik su juo lie-
tuviškai kalbėdami, bet ir drauge
skaitydami, būtent, padėdami
jiems tarti žodžius (čia svarbu
ir pats žodžio ištartinimas, taigi
fonetinė dalis, imant ir patį kir-
čiavimą, be to ir aiškinti mūsų
raštyje jiems retesnius, nesu-
prantamus žodžius. Čia tėvų ar
paties tėvo pareiga būtų šešta-
dienio popietės nors porą valan-
dų ir dalį sekmadienio skirti
su vaiku bendram kokios jam
lengvesnės knygos skaitymui, žo-
džių tarčiai ir aiškinimui. Kai
tėvas pavargo knygai, tai vaikas
tikrai pirmas "pavargs".

Deja, mūsų tėvai jau taip kny-
gai ir laikraščiai pervargo, jog
ir tarp patrijotinių deklamatorių
pasitaiko tokių linksmytų. Mirė
a.a. M. Biržiška, tačiau
vienas mūsų gyvenime užsikasęs
praktiškas inteligentas visai ne-
senai nustebo, kad jam pažįsta-
mas žmogus, kurio paskaitų bu-
vo gal būt Kaune ar Vilniaus
univ. klausęs, mirė, ir jis per
du mėnesius apie tai nesužinojo.
Arba vėl, veiksminga ir visuome-
niška šeima, kuri vieną laikraš-
tį, turbūt tikrai prenumeruoja,
susitikus artimus draugus pa-
klauskė: "Ar sūnus jau lanko ko-
legiją?", kai tos šeimos vienin-
tėlis sūnus prieš kelis metus mi-
rė. Tai kaip dar skaitytų lietuviš-
kąją spaudą vaikas, jei ir mūsų
veiksmingi visuomenininkai jos
patys neskaitytų? Kaip vaikai gerbs
liuanistinius mokyklos dalykus
ir domėsis lietuviškaisiais, jei
motina su darbovietėje esančiu
tėvu telefonu kalbasi tik angliš-
kai, nes gi sava kalba nepatogu,
kažkas iš svetimųjų gali išgirs-
ti, kad mes "išplaukę į vande-
nis", vis tik nesame čia gimę
amerikiečiai. Kaip vaikas ras
lietuvių pagarbos, jei pats tė-
vas nusitrynė lietuvišką vardo ir
pavardės lytį telefonų sąrašuose,
čekių knygutėje (kiti pilietybės
dokumentuose dar buvo nesuspė-
ję pakeisti pavardės, kartais ir
vardo)? Kaip gerbs tuos dalykus
vaikas, jei motina jau Mrs.
Chester De Lees (atseit, Gra-
žina Dilienė, Kazio žmona).
Netikime, atsiverskime savo te-
lefonų knygas ir pamatysime
kaip pamečiui virstame Jos,
Charles, Grace, Yukna, Jerome
ir t.t.

Būdinga, kad iškeistų vardų da-
bar atvažiavusių tarpe daugiau-
sia yra Bostone. Kai man dažnai
reikia LE reikalais paskambinti

vienam ar kitam žmogui, tai daž-
nai pataikau senajam lietuviui,
nes iš vardų jų nebeišskiriu.
Kiek vardas yra reikšmingas
vaikui, geriausia rodo mano pa-
ties stebėti ir vaikų keltieji klaui-
simai. Prieš kelis metus į Put-
namo mergaičių stovyklą nusive-
žiau vieną amerikiečių leidžiamą
meno kūrinį sąrašą, kur sužy-
mėti visi naujieji jų dailininkų
darbai. Mergaitėms visai nereik-
kėjo aiškinti, kad Ada Korsakaitė
yra lietuvaite, ją džiaugėsi šia-
me sąraše atradę su naujaisiais
darytais, nors tik viena jų buvo
šių dailininkų mačiusi, skaičiusi
jos pavardę Ateityje. Jos tuojau
išsirinko ir kitas ten suminėtas
pavardes, surado ir V. Vizgirdą,
bet pasimetė prie tų, kur daili-
ninkės pasirašė savo nukandžio-
tomis, suvyrintomis pavardėmis.
Jos džiaugėsi kiekviena saviške
ir saviškiu, kurį surado tuose są-
rašuose, sakyčiau žniukštinėte
iššniukštinėję kiekvieną storo
leidinio puslapį.

Tas pats buvo, kai du artimos
šeimos vaikus nusivežiau į bib-
lioteką ir padaviau Amerikos gy-
dytojų sąrašą. Labai greit atse-
kė Chicagos lietuvaite gydytojas,
kurios tebebuvo dar - aitės, nors
ir vardus nulietuvinusius, bet pa-
simetė, kurios rašosi vyriško-
mis pavardėmis, dar daugiau pa-
simetė radę vyrų gydytojus, ku-
rių vardai buvo Kris, Anthony,
Adams ir pan. visai nebeldijų
jų lietuviškosios kilmės. Jie su-
abejojo ir Brooklyno gydytojais,
nors dar žinojo ne vieno jų pa-
vardę. Todėl išlaikytą lietuvišką-
ją vardo ir pavardės lytį laikau
šeimai labai svarbia. Reikia iš-
laikyti ir vaiko lietuviškąją var-
do lytį, ko, deja, pasigundę, pvz.,
vartydamas tokios Bostono Loty-
nų mokyklos sąrašus, kur daug
lanko mūsų vaikų, bet iš vardų
jų nebeatseku. Ir čia tėvai ne-
gali pasiteisinti, kad jie nežino-
jo, kad parapijinėse mokyklose
seselės pakeitė vardus ir pan.
Jos būtų tikrai nepakeitusios,
jei mes būtumėm nesutikę, bet
mūsų tėvams tas nerūpėjo, nors
tie patys tėvai dar neleidžia sa-
vo kaimynams pakeisti jų myli-
mo šunelio vardo. Tai kas vis
tik reikšmingiau: šuns, ar savo
vaiko vardas? Atsakymą davė tie
Brooklyno naujai atvažiavę tė-
vai, kai šv. Pranciškaus Varpe-
lis išspausdino (o vėliau perspaus-
dino Darbininkas) straipsnį apie
mūsų vardus ir jų keitimą. Jie
šokosi įrodinėti, kad šiame kraš-
te reikia pakeisti vardai, tokiais,
kokiais čia dauguma vadinasi. Ir
mokyklose seserys jų vaikų var-
dų pakeitusios jiems (tėvams)
pritariant! Taigi, pagal seną lie-
tuvišką paprotį -- iš kito ūkio
atsivežtą šunį apvedame tris kar-
tus apie namą ir pramename jį
nauju vardu...

Sutraukiant šias tamsias ir
graudžias pastabas, dar kartą
reikia pabrėžti, kad pirmą mes
nutautome, be ne mūsų vaikai, o
mes patys nutautė juos spaudžia-
me nulietuvinti visu šeimoms ir ap-
linkos spūdžiu. Todėl dažnai ir
mūsų atskiros, atsitiktinės pas-
tangos prilaikyti nulietuvėjimą
mus apstulbina sava nesėkme.

(Bus daugiau)

DIRVOJE GAUNAMOS
— ir galima užsisakyti paš-
tu — šios knygos:

R. Spalis — Ant Ribos \$5.00
Br. Raila — Tamsiausia
prieš Aušrą\$5.00
Br. Raila — Iš paskendusio
pasaulio\$5.00
J. Gliaudos — Ikaro
Sonata2.00
Varpai Skamba —
St. Būdavas\$2.50
Meškiukas
Rudnosiukas\$2.00
Trys Sakalai —
A. Vambutas\$2.00
Priesaika — Alė Rūta \$3.25
Gulbės Giesmė —
J. Grinius\$3.00

Lithuania Trough
The Ages\$3.50
Crosses, V. Ramono
romano vertimas\$4.00
Leave Your Tears
in Moscow\$3.95
Visa eilė kitų Draugo,
Karvelio, Terros, Nidos iš-
leistų knygų.
Teiraukitės — knygų rei-
kalu suteiksime visas infor-
macijas.

MOKAME

4 ¹/₂ %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines
depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo
taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą do-
lerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite
savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at-
siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per-
siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

AKIMIRKOS

Bronys Raila

Plunksna ir likimas

Gal ir gerai, kad žmonės daug ką visai užmiršta, ir vėliau kiekviena nauja generacija vėl iš naujo mokosi. Jei praeities pamokos ir patyrimai nebūtų pamiršami, tai žmonijos pažanga būtų per didelė ir per greitai.

Tuomet ir Lietuvos reginys būtų buvęs visai kitiškas, negu šiandien. Ji būtų viena iš didžiausių rytų Europos valstybių, su maždaug 80 milijonų gyventojų. Jos mokslai, menai, kultūra, socialinė sąranga, be abejo, būtų reikiamoje aukštumoje, tarnautų pavyzdžiais kaimynams ir pasauliui.

Bet malonusis Praamžius apsaugojo mus nuo tokios netikėtos, per stambios ir per gražios didybės. Jis sukūrė lietuvių, kuris, bendrai paėmus, nenorėjo vadovautis savo pergyventais patyrimais, o taip pat ir šiandien be galo greit užmiršta dar visai nesenių generacijų pamokas.

Viena mūsų tautos himno vieta šiandien man pradeda skambėti kiek abejotina, netikrai: lietuviškieji sūnūs nesisemia stiprybės iš praeities. Jie ne tik užmiršta praeitį, bet ją joda bodisi, pašiepia, net niekina, nebenori nieko apie ją žinoti. Jie užmiršta tai, nuo ko mes istorijoje daug nukentėjome ir su kuo išlikome gyvi. Kodėl mes vos vos, per stebuklą, dar aname 19-jame amžiuje visiškai nepažuvome, kaip tauta, kalba ir samonė?

Didelės paslapties čia nėra. Jei šiandien su mumis ir su mūsų tauta yra taip, kaip yra, tai pirmiausia mes patys esame atsakingi. Dėl mūsų nesekmių ir nelaimių amžių bėgyje kalti buvo ne tik priešai.

Štai paimkime lietuvių literatūrą arba platesnę prasmę -- lietuvišką raštą. Raštija buvo ir vėl liko vienas iš pagrindinių mūsų tautinės gyvybės ir savitumo elementų. Be savosios raštijos -- lietuvių tautos vėlesnėje istorijoje visiškai nebūtų likę.

Tai prielaida, kuriai vargu dar reikėtų kokių įrodinėjimų.

Kaip žinome, pirmoji išspausdinta lietuviška knyga pasirodė 1547 metais. Atsižvelgiant, kad Lietuvos politinė ir karinė didybė tada buvo užkopusi ir jau perkopusi savo viršūnę, ši lietuviškosios raštijos pradžios data yra vėlyva, labai per vėlyva. Ji privalėjo būti bent keliais šimtais metų ankstesnė.

Didžiosios antikinės kultūros centrai -- Atėnai ir Roma -- mums buvo tiek pat atokiai, kaip ir kitiems šaurės bei vakarų Europos kraštams. O Graikija mums buvo net arčiau, negu daugeliui kitiems. Niekas nedraudė pasisemti pavyzdžių ar bent įkvėpimo. Ir kai Gedimino ar ypač Vytauto laikais lietuvių karo raitelis jaugirdė savo žirgą Juodojoje jūroje, tai rodos tiek nebetoli jam buvo likę pajoti dar ligi Helispono, ligi Korinto ir Atėnų. Ir pajoti net beprasmiškiems užkariavimams, bet pamatyti kitišką šalį ir pakvėpuoti oru, kur seniai gimė Sokratas, Platonas ir Homeras, Sofoklis ir Aizopas ir daugelis kitų, aną mažutę Graikiją padariusių didžiulės ir dar nesibaigiančios civilizacijos lopšius.

Bet mūsų pirmoji lietuviška knyga pasirodė tik vos ne ką daugiau, kaip prieš 400 metų. Ir pasirodė ji, -- likimo ironijai padidinti, -- net ne šauniojoje Lietuvos sostinėje Vilniuje, bet Karaliaučiuje. Tegu ir senioje aisčių žemėje, bet mieste tuo metu jau stiprokai apvokietintame. Ir ji buvo parašyta ne tuomet dar nesamo Vilniaus lietuviško, bet Karaliaučiaus vokiško universiteto auklėtinio. Kryžiuočių palikuonys aukštąją mokyklą jau turėjo. O kodėl jos dar neturėjo Vytenio, Gedimino, Vytauto ainiai?.. Visa tai mūsų adresu skamba nelabai gerai. Mes per vėlai susirūpinom savo kalba, savo raštu ir savo mokslais. Ir per nerūpestingai

mokėmės iš kitų patyrimų ir dvasinių laimėjimų. Ir tolesnė istorinė raida mus už tai nusermė pražuvimui. Būti skaniu maistu ar tik pašaru kitiems.

Laimė, lietuvių tauta nepažuvo ir beveik pasakiškais būdais prisikėlė iš snaudulio. Be abejo, jos išlikimą lėmė daugelis įvairių veiksnių. Tačiau net svetimieji taikliai pastebėjo, kad lietuvių tautą naujam gyvenimui prikėlė plunksna. Plunksna tai reiškia -- raštas, raštija. Raštas tai pirmiausia reiškia -- knyga, laikraštis. Knyga įvairiausio turinio. Religinė, mokslinė, politinė. Beletristika, dramaturgija, poezija, istorija, socialinių santykių vertinimai, kritika ir tt. Gi laikraštis ar žurnalas savo skiltyse visa tai aprėpia trumpesniais šuoliais, kasdieniniais atbalsiais.

Bet tik tokiu būdu įvyksta įvairiaspalvis tautinės gyvybės pulsavimas, gyvenimo tarpimas ir kova už geresnę buitį, už socialines ir medžiagines reformas ir už gilesnę dvasinę prasmę. Atimkite spaudą iš Amerikos lietuvių, -- ir kas liks iš jų?

Devyniolikame amžiuje, kuomet žmonijos pažanga itin suspartėjo, mūsų tautai buvo skirtas, pranašautas, tilių kaimynų trokštas ir jau vykdomas išnaikinimas. Iš tikrųjų, per visą tą ilgą laikotarpį mes nebeturėjome fizinių priemonių ne tik atviroje kovoje ką laimėti, bet ir savo namus apginti. Nei valstybės, nei kariuomenės, nei policijos, nei jokių stambesnių ekonominų ginklų. Trys ar keturi ryškesni bandymai fizine jėga pasipriešinti, sukilti ar nors daugiau tautinių teisių laimėti buvo sužlugdyti. Jėgų santykis buvo per daug nelygus.

Bet mums liko viena priemonė laikytis ir vesti kovą -- dvasinė, moralinė, kultūrinė, kūrybinė. Tai priemonė, kuri, patarliaiškai sakant, dažnai tegu tik ir mažas kelmas, bet ilgainiui didelį vežimą nuverčia. Šios priemonės tikslas, vis stiprėjantis, atkaklus ir kilniai pasiaukojantis panaudojimas ir buvo ne kas kita, kaip šiandien mūsų vadinamasis ano meto lietuvių tautinis atgimimas.

Jis pirmiausia kilo ir ėjo per raštą, per literatūrą, spaudą, knygas. Kai per šimtmetį šių sėjų bertos sėklos ėmė sudygti, visa pradėjo kitaip augti ir skleistis. Atsirado lietuviška visuomenė, ideologinės grupės, ekonominiai pajėgų užuomazgos ir pagaliai kovai už tautos laisvę tūkstančiai karių savanorių.

Net nepatogu čia bekartoti tokią banalią tiesą, pliką aksiomą. Kai šiandien lietuvių tauta yra dar rafinuotesnėje ir pavojingesnėje vergijoje ir kai laikotarpis tebėra visai nepalankus laisvės laimėjimui fiziniams bei teisiniams priemonėms, tai mums yra likęs tas pats išbandytas dvasinių priemonių naudojimas, kurių laisvame užsienyje šiandien turime daugiau, negu bet kada praeityje, ir kurių tėvynėje tebėra gausiau, negu bet kada aname tautinio atgimimo priešaušrio šimtmetyje.

Nėra kito tikresnio, vaisingesnio ir viltingesnio kelio. Bet ar mes šią tiesą šiandien prisimename ir jos laikomės? Argi mums vėl reikės ją iš naujo atrasti ir pilnai suprasti tik tada, kada jau būna per vėlu ir per daug nuostolių?

Ar mokėmės iš istorinių patyrimų? Ar semiamės stiprybės iš praeities?

Vieni dar semiasi įkvėpimo iš gruodžio septynioliktosios, kiti išvedžioja demokratijos pamokas iš suvalkiečių ūkininkų streiko, tretiebesiškai, kad keturių komunistų sušaudymas buvo fašistinis smurtas. Kitokių ženklų vis nedaug tematyti. Pelus bekuliant gomuriai išdžiūsta, ir tada burnos leidžia tik šurkščius garsus.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

KELIOS PASTABOS DĖL V. ALANTO STRAIPSNIO

V. TRUMPA

Malonu, kad rašytojas V. Alantas savo straipsnyje (Dirva, 1962 m. gruodžio 21 d.) sutinka su pagrindinėmis mano tezėmis, kurias aš dėsčiau praeitį m. Santaros suvažiavime ir kurias trumpai atpasakojau spalio m. Margutyje. Būtent, ir jis mano, kad reikia reviduoti kai kuriuos mūsų istorijos aiškinimus, kad nereikia į savo praeitį žiūrėti pro rūžavus akinius ir kad dėl savo nelaimių nebūtina kaltinti tik kaimynus.

Bet toliau jis kritiškai atsiliepi apie tariamą mano tėvynės meilės diagnozę. Jokios diagnozės šiuo atveju aš nenustatinėjau. Vis dėlto įteigau V.A. nori išgirsti mano nuomonę apie knygnešius, savanorius kūrėjus ir partizanus, galėčiau jam atsakyti, kad žiūriu į juos visus, kaip į žmones, visiškai jų nuopelnų nemąžindamas (tie nuopelnai plaukė nebūtinai iš jų tėvynės meilės), bet ir jų negarbindamas, kaip iš dalies partizanų atžvilgiu pasielgė V. Alantas savo romane Tarp dviejų gyvenimų. Žodžiu, žiūriu į juos visus kritiškai, vadinas, vyrišku žvilgsniu.

V.A. manęs klausia, kad aš parodyčiau savo nepaprastą istorinę išmintį, įteigau pasakyčiau, kada maskoliai nesirgo Edipo kompleksu. Visiškai nepretenduodamas į tą nepaprastą išmintį, galėčiau trumpai atsakyti, kad rusų istorikai Edipo kompleksu persirgo XIX a. pradžioje (su Karamazinu) ir juo vėl ėmė užsikrėsti tik stalinieško sovietinio patriotizmo metu. Gi tokiems XIX ir XX a. rusų istorikams, kaip Solovjovas, Kliučevskis, Platonovas, Liubavskis, Lappo jokio komplekso negalima primesti. Šis pastarasis gal net per daug buvo įsimylėjęs Lietuvą.

Ir vėl tie nelaimingi karaliai ir kunigaikščiai. Tą nesusipratimą savo seminare ir straipsnyje tepaėmiau tik kaip pavyzdį, kaip nereikia taisyti istorijos. Dabar V.A. norėtų, kad ji įtraukčiau į reviduotųjų klausimų eilę P.V. Raulinaičio ir jo paties prasmę. Pristpažinsiu, nesu viduramžinės Lietuvos istorijos specialistas. Tiek tik galėčiau pasakyti, kad Raulinaitis, keldamas tą klausimą, jokios naujos Amerikos neatrado. Prof. I. Jonynas savo paskaitose ir savo straipsnyje apie Gediminą pirmoje Lietuvių enciklopedijos laidoje labai rimtai nagrinėjo tą problemą ir vis dėlto Gediminą pavadino didžiuoju kunigaikščiu. Taip pat ir a.a. A. Šapokos red. istorijos autoriai Z. Ivinskis ir J. Jakštas, kurie šiuo metu yra be abejo geriausi viduramžinės Lietuvos istorijos specialistai emigracijoje, nesiėmė įvairių Lietuvos valdovų pomindauginiais laikais vadinti karaliais. Man to užtenka. Galėčiau tik pridurti, kad įteigau tie

kai?) Vinco Kudirkos žodžius: Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse.

Bet toje pačioje V. Kudirkos giesmėje yra gal dar reikšmingesni žodžiai:

Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi.

Ką jie reiškia, bandysiu plačiau pakalbėti sekančiame Metmenų tome.

DABAR...

4%

Society NATIONAL BANK

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

24 valandų patarnavimas

Tel. 942-8038

J. S. AUTO SERVICE & SALES

Didelis pasirinkimas geros rūšies varotų mašinų.

Dažoma karštais purkštuvais — taisomos karošerijos — motorai — bėgiai — sankabos — stabdžiai.

J. ŠVARCAS
savininkas35571 Vine Street
Eastlake, OhioJAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.6621 Edna Avenue
EN 1-1763936 East 185 St.
KE 1-7770ALĖ RŪTA
Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotas romanas

(32)

Nusileidžiu. Pažadu Marę nuvežti pas daktarą ir kitos dienos vakarą ją atgal parvežti. Pažadu patikrinti, ar to daktaro prirašyti vaistai geri (taip prašo dabar vėl meili Pušininė), viską pažadu. Ir vakarą leidžiam vėl geruoju. Marę apsiramina, ją paguldome. Gailė irgi pavargusi, greitai užmiega. Senukas Pušinis ilgai dūsauja ir dejuoja, audamasis kojas. Paskui, šliurėmis šlepsėdamas ir lazdele dunksendamas į cemeninės rūšio grindis, eina į savo poilsio kampatį. Pušininė vėl šūkauja, maišydamosi su keiksmiais:

— Atsitrauk tu, ragana! Kur gi lendi? Pieną prižagsi, prakeiktoji! Kad duosiu, va, šėtonui! — bara ji landžią katę, barškina puodus ir indus. Paskui krypuodama vejasi seniuką:

— Tėvai, kur gi tu! Ar jau išieini, miegaliau? Pri-miegosi, pripusi, nebijok! Še, savo pilną užmiršai!

— Kokį pilną? — atsiliepia nuo laiptų Pušinis.

— Nagi, pilną! Nuo kojos skaudėjimo. O tai naktį neužmigsu...

— Paduosiu, mama, — tiesia ranką į vaistus Tony. Motina neduoda. Veria duris ir eina:

— Pati jam įbruksi į gerkle. O, kad tėve! Dar vandens užmiršau!

Grįžta į virtuvę, vėl skuba atgal su stikline van-

dens ir su balta kruopele delne.

Girdžiu, kaip ant laiptų jie šnibždasi:

— Matai, kokia! Į ligoninę...

— Ar jos vaikas? Neturi širdies...

Šypeliu. Seniai, seniai! Pagydysit jį namie! Ryškėja šizofrenijos pažymiai...

O Dainorynė turi būti jauki vieta. Švari ir jauki, rami atostogoms. Antanas turi tiek pat teisių į Dainorynę, kiek ir Marė.

Laikrodė tiksi ant lentynėlės. Įvairūs paveikslėliai ant sienų lyg snaudžia, lyg šypsoi. Man atrodo, kad jie tyčiojasi iš manęs. Sėdi čia tu, daktare, ilsiesi. Ilsiesi? Tarp tų pigių atviručių sienose, tarp sentimentalių statulėlių ir nepažįstamų fotografijų rėmeliuose. Ar tu namie, Danguole, ar tik viešnia, kampionė iš malonės? Čia turėtų kabėti pora modernių paveikslų... Arba — ne! Čia tik sandėliui. Rūsų. Viršų pakankamai kambary. Būtų pora gerų miegamųjų, ir kabinetas, ir poilsio kambarys, veranda... Tik reikėtų atremontuoti, sumoderninti. Kiek pinigų pridėjus, čia galima būtų padaryti pulkią rezidenciją...

Ir pro savo mintis tariau:

— Antanai, einam pasivaikščioti.

Jis padeda laikraštį į šalį, išbaigia gerti arbatą.

— Kad aš norėjau dar šį tą rašyt.

— Einam! Taip gražiai pasnigo!

Žinau, jis nemėgsta su manim vaikščioti. Tai viešas vilkas. Jis prasibasto valandas, pusdienius. Vienas, vis vienas. Bet šį vakar labai norėčiau eiti greta jo. Nemėgstu romantiškų pasivaikščių. Gamta atsi-džiaugiu vienu žvilgsniu ir vienu atsikvėpimu. Ne man kontemliuoti, skęsti svajonėse. Neturiu nei laiko, nei noro. Bet šį vakar norėčiau paimti Antaną už parankės, bristi per purų sniegą ir kalbėtis apie šiltą saugią ateitį.

Mes tokią ateitį galėtume susikurti. Antanas ir aš.

Gal aš ir pati kalta. Nesivaldau, piktnumu nutraukiu draugiškas gijas. Dažniausiai pirmutinė ji užpuolu. Dėl smulkmenų, dėl niekų. Bet kaltas Antanas. Tai jis mane supykdo, išveda iš pusiausvyros. Tai jo visokie keistumai apkartinia mūsų šeimos gyvenimą. Jo apsilėidimas verčia mus skursti, nors galėtume būti viskuo perteke.

Ir dabar jis žiūri į mane abejingai, lyg į kokį daiktą. Jis nusiziovauja ir sako:

— Eik geriau miegot, o aš dar truputį rašysiu.

Ar ne pikta? Ar ne siutina toks tavo vyro abejingumas? Bet šį vakarą aš nesibarsiu. Ne, Antano nekiršinsiu. Mano planai yra pastovūs, mėginsiu ir metodus taikyti pastovesnius. Gal net gerumu...

Ramiausiai atsistoju ir sakau:

— Gerai, Antanėli, eik rašyt. Aš truputį pasi-vaikščiosiu. Čia pat, kieme.

Antanas nustebęs. Jis žiūri į mane didelėmis akimis.

— Ar nebijosi?

— Ne.

Man patinka, kad jis rūpinasi. Norėčiau, kad eitų kartu, bet nenoriu suerzinti, nenoriu jo rašymo sutrukdyti (kad ir nieko iš to gero).

— Labanakt, Antanai. Žinai, kad aš drąsi. Tik po sniegą kieme pabraidysiu...

Pabučiuoju į žandą. Jis šaltas, bejausmis. Jo veidas šitarkštus, neskustas. Jo lūpos pablyškusios, žvilgsnis tolimas, užsimastęs apie nežinomus man dalykus.

Įsisupu į apslautą ir išeinu. Šaltoko oro srovė perpilia visą. Nežymiai virpu. Tikrai, niekur neinu iš kiemo. Kelu ir prisibijočiau, ir neturiu noro toli klajoti. Mane traukia namai. Šilti, apglobia, patogūs, saugūs namai.

(Bus daugiau)

APIE LABAI RIMTUS IR LINKSMUS GYVENIMO ĮVYKIUS

TEBŪNIE!

Kaip buvo pasaulio pradžioje, tebūnie taip ir šių metų pradžioje ir pabaigoje ir per ateinančius amžių amžius, kol drebančiom lūpom išgersime paskutinį Amen!

Tebūnie dangus nieko neturintiems, o žemė pasiturintiems muitininkams ir fariziejams, idant anie būtų apsaugoti nuo pagundų skolintis ir neatiduoti, o šie už savo nusidėjimus kentėtų amžiną galvos sopulį ir pagirias!

Tebūnie šviesa mūsų rezidencijose, idant paregėtų me vienas kitame užsislėpusį asilą ir jautį, buvusį tarną ir tarnaitę, ir tebūnie tamsa mūsų kišenėse, idant godūs Bendruomenės pagonys nesukačiuotų mūsų talerių!

Teatsiskiria mūsų galvose spiritas nuo vandens, idant galėtume atskirti mūsų kalbose ir raštuose girtą nuo blaivo ir išmintingąjį nuo kvailio!

Tebūnie Adomas, Adomaitis, Adomavičius, Adomkavičius ir Adomonis vėl tiksliai vienas Mr. Adams, kuris buvo ir pasaulio pradžioje, idant Paskutiniame Teisme nebūtų painingas!

Tebūnie Ieva (Paulekiūtė), mūsų gimtosios žemės iščios vaisius, — mūsų pačių dosnumo ir tėvynės meilės pavyzdys!

Tebūnie tiesa, idant atpažintume melą, skelbiamą "Tiesoje", ir tebūnie melas, idant turėtų iš ko gyventi Algimantas Šalčius!

Tebūnie pasaulyje vienu vienas Bronys Raila, o visi kiti Barzdukai, idant pasauly nesiliautų amžinoji kova tarp Archangelo ir Belzebubo!

Tebūnie saulė skruostuose, žvaigždės ant krūtinės ir mėnulis po kepure, idant iš tolo atpažintume tą, kuris mus atvedė į tremtį!

Tegul mums dar skaisčiau ir aukščiau šviečia Laisvės švyturys, idant nepaklystume kelionėje atgal į tarybinę vergiją!

VAROVINĖS DAINOS

Kaip jau žinome, senaisiais baudžiavos laikais mūsų ponai čiažė savo muzikėlių kailį rykštėmis, kad net pakulos dulkėjo, o šie iš skausmo dainavo savo asarąingą dalia, savo vargelių šakojantį ir lapojantį. Toji liaudies dai-

na dar ir šiandien širdį virpina. Bet nuo senų senovės Lietuvoje neturėjome nė vienos ponų ar ti-jūnų dainos, kurioje nagaikiniškai džiūgautų, kaip smagu muzikėlio kailį engti, kaip smagu patogia rykšte vargo žmogui traukti skersai sausų kaulus, kol tas staugiančiu žaizdū ima raitytis. Iki šiol neturėjome nė vienos tokių varovinių nukeikiamųjų dainų, kaip pavyzdžiui:

Lūža lazdos, trūksta kelnės,
Skraido ore skudurai, --
Še tau! Še tau! Juodas velnias!
Va, tau, rupūžė, gerai!

Pasirodo, panašios varovinės ir nukeikiamosios dainos gimė tik dabar Tarybinėje Liaudies Lietuvoje. Dar tragiškiau, kad jų autorium padarytas poetas Kazys Inčūra, ne kartą pats tarybinių ponų nukeiktas ir, greičiausiai, dar pats ir į skudurus gavęs. Savo eilėraščių rinkinyje kolūkiečius, kurių tarybinę duonelę visi tarybiniai ir tarnybiniai ponai lengvai kramto, mūsų poetas štai kaip prabyla:

Tinginėliai! Lovose kaip rąstai
Puvot rugiapūtės kaitroje,
O atėjot derliaus šventės švęsti,
Atsiimti atpildo už ją.

Atžagariai! Pykdami, su-džiūvę,
Mindžikuojat, dėstote šnektas, --
Papustykit, vietoje liežuvių,
Tiesai -- protą, darbui g-rankas.

Na, o toliau, skaitome dar gražiau, su visu keikūno įsibėgėjimu:

Tuščiakalbiai! Trandys! Il-garankiai!
Ir plevėsiu padermė lėkšta!
Žabarinį vantų mums už-tenka:
Tą numetę, šveisime kita.

Čia tarybiniai kultūrininkai tikrai gali didžiūti, nes tokios poezijos nepriklausomoje Lietuvoje

nė sapnuoti nesapnavome. O ši dainelė dar labiau mus paveikia, kai atsimename, kad visi šie buvę laisvi ūkininkai, o dabar jau tik "atžagariai", "savanaudžiai", "tuščiakalbiai", "trandys", "ilgarankiai" ir dar kitiokie yra paties K. Inčūros, A. Miškinio, V. Putino ir kitų poetų ir nepoetų tėvai, broliai, giminės.

"EILINIS MELAS"

Tokiu pavadinimu straipsnyje "Tėvynės Balsas" Nr. 30 (509) kadaise rašė:

"... Eilinį tokį melą pateikė tautininkų "Dirva" (Nr. 17), ... kad Tarybų Sąjunga ginkluojanti Kubą raketomis... Kitaip tariant, duota aiškiai suprasti, kad Tarybų Sąjunga įrenginėjanti... karinės bazes Kuboje... Kiekvienas lo-giška protauti sugebas žmogus iš karto mato, kad, taip rašydama, "Dirva" aiškiausiai meluoja... "Tarybų Sąjunga, žinoma, neveža jokių raketų į Kubą ir nestėgia ten jokių karinių bazių".

Kad visa ta šnektelė yra "Tėvynės Balso" eilinis melas, turbūt dabar jau ir pats jo bebalsis redaktorius mato. Mes jam partartume kitą kartą, prieš eiliniai meluojant, pasiklausti kito draugo, "logiška meluoti sugebančio".

NERIMTAS REIKALAS!

Seniai, labai seniai, dar prieš kongresinius laikus, Pasaulio Lietuvių Archyvo direktorius V. Liulevičius apsusiosiose patalpose mums rodė 40 spintų, į kurias sukrauta 260,000 archyvinųjų vienetų. Jis pasakojo, kad čia dar bus atvežta prof. K. Pakšto didžiulė biblioteka. Dar P. Klimo biblioteka iš Paryžiaus. Dar kun. A. Linkaus knygnas. Dar vieno seno lietuvių surinkta lietuviška spauda. Dar dviejų

Ir vis Nemaronis

Žiema

Kai snieguolės, kaip tėviškė dailios,
Iš aukštųjų padangės kraštų,
Vėl dabina mūs išverstus kailius
Ir numiršta prie skruostų karštų, --

Parke valkatos angelą verčia,
Velka pusnimis tarsis roges,
Ir mes žiūrime baukštūs pro kerčią:
Ar ir mūsų taip laimė užges?

Ir taip gaila mums angelo tyro,
Kad, praskiedę degtinę ledu,
Geriam vieną už kančią Sibiro,
O už savo likimą po du, --

Už likimą, kurs tremtį suklostė
Ir apglostė nuo speigo žiemos,
Kad vien katinas alpdamas kosti,
Basas peršalęs prie mylimos.

lietuvių testamentu paliktos bibliotekos. Ir dar... netrukus vėl teks ruošti persikraustyti... Ir nežinia kur...

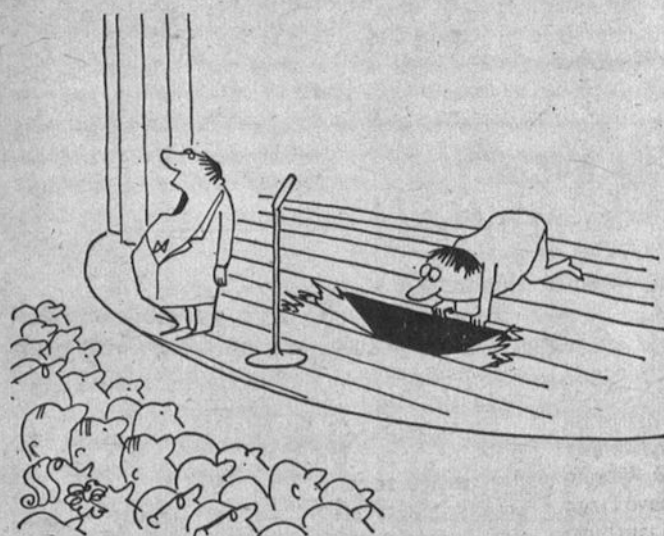
Šiomis dienomis mūsų korespondentas tuo klausimu užkalbino vieną rimtą veikėjų, Kultūros Kongreso dalyvių, kuris pažodžiui taip atsakė:

— Tai nerimtas reikalas! Tuos senus popierius geriausia būtų, tarp mūsų kalbant... Ak, nenoriu sakyti! Nereikėtų daugiau kvaršinti galvos...

Mūsų korespondentas mano, kad kalbėjusis nenorėjo sakyti, kad geriausia būtų visą tą archyvą padegti. Tada reikalas būtų jau rimtas ir visuomenė rimtai susidomėtų, kur sudėti pelenus.

KAS TIKRAI BUS 1963, 1964, 1965 IR KITAI METAIS?

1962 metų literatūros konkursuos nelaimėję rašytojai su tais pačiais veikalais dalyvaus 1963 metų konkursuos, 1963 metais dar kartą nelaimėję dalyvaus 1964 metų konkursuos ir taip ligi pasaulio pabaigos, kol Paskutiniame Teisme gaus premiją už gudrumą.

KULTŪROS KONGRESO VEIKSMAŽODŽIAI

Kultūros Kongresas buvo. Jis yra jau įrašytas istorijon, o tai daug svarbiau,

negu pats jo buvimas.

Šia proga mums telieka pasidžiaugti, kad jis praėjo grynai lietuviškojo dvasioje.

Jame buvo ne tik tai nuširdžiai pasikalbėta ir apkalbėta, kas buvo kalbėta, bet pabaigoje netgi atsikalbėta nuo to, kas nebuvo kalbėta. O kadangi lūpų ir liežuvių krutininimas yra veiksmas, kuris pagimdo žodį, tai visai logiška, kad ir šio kongreso rezultatai yra veiksmazodžiai. Kad tie veiksmazodžiai iki kito panašaus kongreso nebūtų užmiršti, jie yra labai tvarkingai surašyti ir kongreso rezoliucijose, už ką rengėjus tenka tik pagirti.

Na, ir štai skaitome, kad Kultūros Kongresas —

Pirmoj rezoliucijoje: "... su pasigėrėjimu ir dėmesiu vertina... ir kviečia..."

Antrojo rezoliucijoje: "... Pripažindamas... kreipiasi... primindamas..."

Trečiojo rezoliucijoje: "... Atsižvelgdamas... nutaria: 1) prašyti PLB organų rūpintis..., 2) ... priminti..., 3) pavesti JAV LB centro valdybai..., 4) ... siūlyti PLB valdybai..., 5) rekomenduoti PLB valdybai..., 6) kviesti..., 7) skatinti..., 8) raginti..., 9) skatinti tikinčiuosius..., 10) prašyti Lituanistikos Instituta..., 11) pritariti J. Kapočiaus ir J. Bačiūno sumanymui..., 12) sveikinti rašytojų pastangas..., 13) raginti remti..., 14) raginti prenumeruoti..., 15) prašyti LB apylinkes..., 16) kviesti visus..., 17) pavesti JAV LB centro valdybai..., 18) prašyti..., 19) siūlyti..., 20) siūlyti ir rekomenduoti..., 21) atkreipti ypatingą dėmesį..., 22) rekomenduoti..., 23) pasmerkti..."

NAUJA FIRMA - NAUJI METODAI

GAIRIŲ METAI

Šiandien, suvedus istorinių įvykių balansą ir pastačius tašką, mums nuostabiai paaiškėjo, kad 1962-ji buvo visiškai ne Maironio, o Gairių Metai.

Mat, jau metų pradžioje L. Bendruomenė nustatė kitiems net po kelias gaires, kaip reikia mirti vieną Maironį, ir vėliau mūsų spaudoje žodis "gairės" buvo jau kartojamas daug dažniau, negu žodis Maironis ar jo poezija. Ir taip per išstisus metus mes vis smagstėme gaires į kairę ir į dešinę, kartais net patys į savo

gairių smaigalį prasidurdami kelnės.

Štai, vasario 16-ją L.B. delegacija tik sau vienai nusimaigstė gaires net į Baltųjų Rūmų prieangį, bet, tai suuodęs, tomis pat gairėmis ten pat atskė ir Altas, atsinešdamas dar ir savo senoviškas gaires. Toks gairių su-nešimas net ir prezidentą Kennedį taip nustebino, kad jis nedaug ką mūsų gairininkams galėjo ir pasakyti. Tada ten tos veikėjų gairės buvo nufotografuotos.

Tokio reto įvykio proga, kaip mūsų visuomet daroma, buvo surengtas didžiulis gairininkų turnyras -- kelių mėnesių visų su visais pasibaidymas, siekiant patikrinti, kieno gairė stipresnė. Šio persimušimo rezultate -- dr. P. Vileišis buvo ištrektas iš balno ir jo nusmailinta gairė net savų bičiulių užlaužta, o dr. P. Grigaitis aukštelininkas išdurtas iš sekretoriaus kėdės ir ant gairės galo pakeltas į vicepirminikus.

Reikia dar paminėti, kad naujai įkurta Kultūros Taryba tuoj pat mums pirštą parodė dar visą eilę minkštų vietų, kur būtų galima gaires įsmeigti, o Kultūros Kongresas taip tankiai aplink save apsimaigstė gairėmis, kad pro jas visai nebuvo galima įžiūrėti, kokį apčiuopiamą darbą jis pats už tą gairių nuveikė. Be viso to, šiemet Vlikas vėl pažymėjo gairėmis takelį nuo jo nuklydusioms politinėms grupėms,

(Nukelta į 6 psl.)

Suprantama, tai didelis kalbos turtas, kurį sukrovė bene 700 kongreso dalyvių. Be to, iš šių veiksmazodžių dabar LB žinos, kad jai reikia rūpintis lietuvių kultūros ir švietimo reikalais, Lit. Institutas -- lituanistikos mokslu, rašytojai žinos, kad reikia rašyti, muzikai grajyti, dailininkai piešti, o 100j mylių atvažįjęs J. Kapočius -- kad jo ir J. Bačiūno sumanymas geras ir gali patys jį ir vykdyti.

Tai tikrai labai reikšminga, nes iki šiol buvome visai durni, ir rašytojai buvo pradėję šokti baletą, dailininkai groti salveisių armijoj ir t.t.

NEIŠSPREŠTI KLAUSIMAI

Nors pereitais metais ir labai stengėmės pasireikšti politikoj, kultūroj ir chaltūroj, bet 1963 metams mums dar pasiliko išspręsti šie pagrindiniai klausimai:

1. Kuriuo keliu sugrįžti į Vliką, kad niekas nematytų ir nežinotų?
2. Kaip iš raidžių LB, ALT, VLIK ir JAV sudaryti būsimos išlaisvintos Lietuvos naują pavadinimą vietoj dabar vartojamo LTSR?
3. Ar įstoti į "trečiąją frontą" šiandien, ar rytoj?
4. Kiek dar reikia primokėti algos Eltos darbuotojams ir diplomatams, kad jie galėtų pasisamdyti lietuvišką žydėlį, kuris išmokyti taisyklingai lietuviškai susirašyti biuletenius, sveikinimus ir prakalbas?

J. GOBIS REKOMENDUOJA!..

J. Gobis, aptardamas Sovietinėje Lietuvoje išleista H. Korsakienės romaną "Laikinoji sostinė", kuriame nuneikinti nepriklausomybės laikai, gale savo ilgo traktato štai ką mums tarią:

"... H. Korsakienės romane nėra grubių "išpuolių" prieš krikščionybę, nėra grubių atakų prieš religiją, tad jos "Laikinoji sostinė" tikintiems skaitytojams yra malonesnė, negu M. Katiliškio romanai ar A. Škėmos "Čeستا", "Balta drobulė" ir "Pabudimas"..."

Iš savo pusės mes norėtume tikintiems skaitytojui J. Gobiui padovanoti gražią bibliotekėlę Stalino, Chruščiovo, netgi Jegodos, Ježovo ir Berijos atrinktų raštelių, kuriuose visai nėra išpuolių prieš religiją. Mes jam norėtume pasiūlyti ir gerą vežimą nepriklausomos Lietuvos gyvenimo įmantrių dergėjų, kuriuose irgi nėra "grubių atakų" prieš tikinčiuosius. Gerbiame recenzentui tai bus tikra atgaiva.

Iš kairės...

(Atkelta iš 5 psl.)

kad jos matytų, kur grįžti ir atnešti atgal savo kasą. Gi Algimantas Šalčius raudonomgairėm nusmaigstė platų vieškelį į Tarybinę Lietuvą tiems, kuriems nusibodo čionykštis juodadarbio steikas ir norėtų gauti ponišką tarnybą NKVD raštinėj.

Šiomet mes esame pabandę pagal visų ir visas gaires vaikščioti ir štai Naujųjų Metų pradžioje mes stovime vėl prie pirmosios gairės, kuri tvirtai įsmeigta prie Šarkų Restorano durų. Reiškia, -- visi pasaulio keliai mus veda į lovą, nes tai vienintelė vieta, kur nereikia dirbti nesąmonių.

PROF. DR. K. CIRTAUTAS
APIE MERGINAS

Knygų rinkoje yra pasirodžiusi prof. dr. K. Cirtauto knyga "The American College Girl", kurioje autorius yra surašęs savo mokslines mintis, kurios jam sukilo per 11 metų bendraujant su moterimis, kurios vadinosi studentėmis.

"Studentės tikslas yra gyventi grožyje ir orume", sako mūsų profesorius, šio delikato reikalo tyrinėtojas. Taigi tikrai studentei nebūtinai reikia mokytis. Bet grožis grožiui nelygu. Knygos autorius taria, kad -- "grožis, kurį matome, yra menkas, o grožis, kurio negalime matyti,

DEATH NOTICE

BUDAK

Budak, Anna, beloved mother of Milan, & Paul, sister of Steve, Mathey, & Emil, Dec. 29, 1962. Late res. Kirtland, Ohio. Family will receive friends at THE BRICKMAN & SONS EUCLID FUNERAL HOME, 21900 Euclid Ave. 7-10 P. M. Monday 2-4 & 7-10 P. M. Tuesday funeral services Wednesday, Jan. 2, 1963 at St. Paul Church (Chardon Rd.) at 9:30 A. M. Interment All Souls Cemetery.

GLASS

Glass, Jane, Elizebeth, beloved wife of Carl, mother of Richard, Gerald, & Donna. Daughter of Peter and late Marie Werner of Torrington, Conn. Sister of Barbara Menecchini of Torrington, Conn., Dec. 22, 1962. Res. 21030 Priday, Euclid. Family will receive friends 7-10 P. M. Monday. 2-4 & 7-10 P. M. Christmas Day, at THE BRICKMAN & SONS EUCLID FUNERAL HOME, 21900 Euclid Ave. Funeral Mass Wednesday, Dec. 26, 1962 at Holy Cross Church 9:30 A. M. Interment Calvary Cemetery.

GORSUCH

Gorsuch, Anna (nee Fisher), beloved wife of late Charles, mother of Ethel Kemter, grandmother, & greatgrandmother, sister of Elizabeth Wright, Clara Schuman, Margaret Crall. Res. 18652 Monterey Ave., Euclid. Family will receive friends 2-4 & 7-10 P. M. at THE BRICKMAN & SONS EUCLID FUNERAL HOME, 21900 Euclid Ave. Where services will be held Sat., Dec. 29, 1962 at 1:30 P. M. Interment White Haven Cemetery.

SIMMONS

Simmons, Hanna, beloved wife of late Fred Ray, mother of Russell, sister of George & Elizabeth Gruber, Dec. 29, 1962. Late res. 19600 Renwood Ave., Euclid. Family will receive friends at THE BRICKMAN & SONS EUCLID FUNERAL HOME, 21900 Euclid Ave. 2-4 & 7-10 P. M. Monday & Tuesday. Where services will be held Wednesday, January 2, 1963 at 10:00 A. M. Interment All Souls Cemetery.

yra didis". Tai didelė tiesa. Juk dėl to vaikėzai į moters grožį, kurios viso šiaip negalima matyti, nesuvaldomai veržiasi vakare pro langą ar bent pro raktą skylutę pažūrėti. Čia mes galėtume sutikti ne tik su knygos recenzento J. Gobio, bet ir su F. Dostojevskio nuomone, kad "kas protui gėda, tas širdžiai tikras grožis". Dėl tos tezės, atrodo, ir dr. K. Cirtautas nesiginčija.

Po ilgų tyrimų prof. dr. K. Cirtautas dar pastebėjo, kad -- "merginos grožis žymia dalimi pareina nuo fizinio maisto, nuo sotaus maitinimosi ir taip pat nuo psichinio, idėjomis turtingo maisto". Vadinas, be saliami, reikia kartais mergaitė duot pakramtyti dar ir kokią nors maistingesnę idėją, kurios dar nėra ragavusi. Žiniosim!

Profesorius dar patyrė, kad --

Vysk. Valančiaus liuanistinės mokyklos Clevelande 3 skyriaus mokiniai vadovaujami sesers Valerijos, prie Kalėdų eglutės sugiedojo keletą giesmių.

V. Plodžinsko nuotrauka

HELP WANTED MALE

Engine Lathe

Thread Cutting Experience required

Radial Drill Press

Milling Machine

Boring Mill

Vertical Under 10 foot

Boring Mill

Lucas Horizontal

All operators on these tools must be qualified to set up jobs and work to close tolerances on a variety of job shop work.

Lewis

Welding & Engineering Corp.
31700 Solon Road, Solon, Ohio
An Equal Opportunity Employer
(150, 1)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

"studentės meilė apima mylimo asmens kūną ir sielą, ir ji pati laukia meilės pilnutinei savo asmenybei". Šito tai mes tikrai nežinojome, nes iki šiol mylėdavome tik pusę asmenybės.

Šie tyrinėjimai dar kartą patvirtina seną tiesą, kad kartais mokslininkas mokslą, o mokslas mokslininką taip skaisčiai mums nušviečia, kad per teisybės spiginantį žėrėjimą nei vieno, nei kito mes neįžiūrime.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ
KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėlės bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

**5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ
TAUPMENAS**

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

**KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS
DOVANOS TAUPYTOJAMS**

ST. ANTHONY SAVINGS
& LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Wiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambasador Vermouth 5th \$0.98

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną ir kitus skanumynus, taip pat tortus vestuvėms ir kitoms progoms.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

Cleveland, Ohio

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

antroji mūsų krautuvė yra

1404 East 66 Street Tel. EN 1-4551

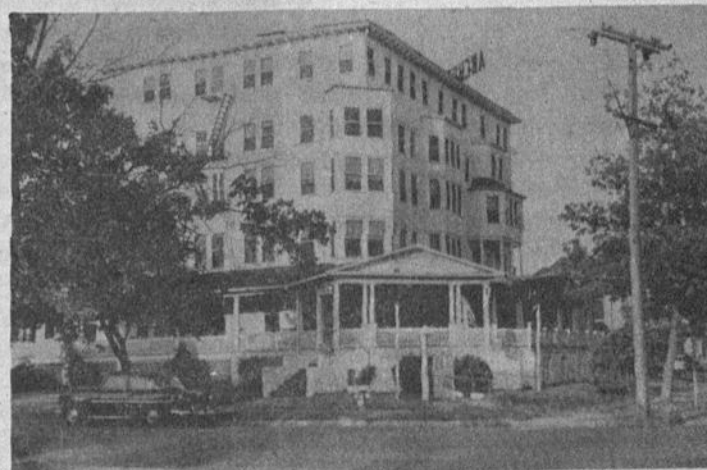
ir trečioji krautuvė

798 East 185 Street Tel. 531-9328

(Naujosios parapijos rajone).

Čia jūs galite išgyti ne tik mūsų kepyklos įvairiausių gaminių, bet ir visų rūšių maisto produktų.

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
Prospect 4-7788

Įvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Didelis tinklinio turnyras

Šį šeštadienį, sausio 5 d., Clevelande įvyks didžiulis vyrų tinklinio turnyras, kuriame dalyvaus 16 atrinktų komandų iš Midwest, Atlanto pakraščio ir Kanados.

Turnyras vyks Estabrook Recreation Center, 4125 Fulton Rd. (tuoj pat pravažiavus Zoologijos sodą). Pradžia 10 val. ryto.

Tai yra pats didžiausias šio sezono tinklinio turnyras Clevelande. Tinklinio mėgėjams tikrai patartina atsilankyti.

Sportiškas parengimas

Šį šeštadienį, sausio 5 d., 7:30 val. Čiurlionio Ansamblio namuose, Clevelando LSK žaibo moterų tinklinio komanda rengia vakarą-šokių.

Vakaro metu bus skiriama \$100.00 premija, kuri burtų traukimo keliu atiteks vienam iš nuolatinių žaibo moterų tinklinio komandos 1961/62 m. sezono rėmėjų.

Ta pačia proga bus atžymėti iškiliausi LSK žaibo 1962 m. sportininkai praeigios klasėse. Taip pat bus įteikti Lietuvių Olimpinių medaliai, laimėti LSK žaibo narių 1962 m. žaidynėse.

Visuomenė yra kviečiama atsilankyti. Klubui nariams yra pareiga visiems dalyvauti. Įėjimas: suaugusiems \$1.00, jaunimui 50 c.

Praeitą šeštadienį, gruodžio 29 d., Clevelande susituokė Valdonė Karosaitė su Evaldu Žiedoniū. Abu jaunieji yra aktyvūs veikėjai Clevelando jaunimo organizacijose. Nuotraukoje jaunieji tarp tėvų, giminių ir artimųjų. Pamerėgėmis buvo Ž. Ramanauskaitė ir D. Bružaitė. Pabroliais -- A. Andrašius ir R. Žiedonis.

Jaunieji Evaldas ir Valdonė Žiedoniai namuose pasitikus su duona ir druska...

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIŠ,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

• Naujųjų metų baliai. Visos lietuvių patalpos gruodžio 31 d. buvo svečių užpildytos naujų 1963 metų sutikimo baliais.

Lietuvių salėje buvo didelis balius suruoštas LB I ir II Apylinkių bendromis pastangomis.

Antras balius, gausus jaunimu, buvo suorganizuotas Čiurlionies Ansamblio nuosavose patalpose.

Trečią balių buvo surengusi Lietuvių Gydytojų Draugija Smith's restorane, kur buvo pakviesti ir kitų profesijų bičiuliai.

Šv. Jurgio parapijos salėje Nauji metai pasitiktai parapijinės grupės žmonių.

Taip pat balius vyko ir naujos parapijos salėje. Daug mažų balių buvo surengta privačiai namuose, artimiems bičiuliams susigrupavus. Visi linksmynai ir užėję gaideliai...

• Naujas policijos viršininkas. Demokratų partijos ilgos pastangos pašalinti seną policijos viršininką Story baigėsi naujai išrinkto mayoro Locher užsispyrimu priversti 72 metų seną viršininką atsistatydinti. Sausio 1 d. Locher paskyrė Clevelando policijos viršininku vieną iš trijų pirmaeilių kandidatų Richard Wagner.

Tarp kandidatų buvo ir lietuvis policijos inspektorius Albertas Wallace (Varakojis). Jis jau kelinti metai buvo minimas kaip būsimasis policijos viršininkas, tačiau demokratų politika buvo sukama kitais keliais. Jie laimėjo pastatydami savo politikai artimą žmogų.

Lygiai panašus asitikimas buvo ir prieš 10 metų, kai policijos viršininku buvo paskirtas Story. Tada, lietuvis inspektorius Jonas Savage (Savickas) buvo minimas pirmaeiliu kandidatu pagal tarnybos ilgumą ir sugebėjimus. Bet politiškai grupei pasukus savaip, Savickas numojo ranka ir išėjo į pensiją.

• ALT S-gos 12-to skyriaus metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 13 d., po pamaldų, 12 valandą. Nariai prašomi rengtis dalyvauti ir pakalbinti savo vienminčius įstoti į ALT S-gą. Taipgi, kurie dar ne užsimokėję nario mokesčio, prašomi susirinkime užsimokėti. Susirinkimo vieta bus paskelbta vėliau.

Susirinkime bus pateiktas valdybos veiklos reportas, renkama nauja valdyba 1963 metams; aptariama Vasario 16-tos tradicinis minėjimas ir kiti 1963 metų darbai.

• Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos metinis susirinkimas įvyks vasario mėnesio pradžioje. Tiklesnė data bus paskelbta Dirvoje. Organizacijos prašomos išrinkti po vieną atstovą į Darželio Sąjungą.

• CLEVELANDO ORKESTRAS pasirodys su baletu muzikos programa. Programoje taip pat dalyvaus garsioji Detroito Meno Instituto lėlių teatro trupė su režisorium George Latshaw.

Koncertas įvyks Severance Hall, sausio 6 d., 4 val. p.p.

Žilvino ir Eglės šokis

Tai krauju pasrūvusios bangos — užburtojo karaličia (žalčio) paskutinis atsisveikinimas su žmona Egle.

1963 m. sausio mėn. 6 d., 3 val. p. p. matysime Naujosios parapijos salėje.

Atveskite jaunuosius — tai jų pasaulis. Ateikite suaugusieji. Jūsų atsilankymas, tai atpildas ir paskatėjimas jų (lituanistinės mokyklos lankančių) užsiimimų lietuviškam kely.

Pasakos dvasioj, šventiškoj nuotaikoj praleisite kelėtą valandų. Prie vaišių stalo — atsigaivinsite. Jums puikiai bus parengta šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komiteto.

Pasaką scenai parengė mok. V. Kavaliūnas, režisuoja — Z. Peckus.

Mirė klebono B. Ivanausko tėvas

Š. m. sausio 2 d. Detroito mirė Clevelando šv. Jurgio parapijos klebono kun. B. Ivanausko tėvas.

• Juozas Skeraitis, 83 m. amžiaus, mirė 1962 m. gruodžio 31 d. Palaidotas Clevelando Kalvarijos kapinėse sausio 3 d. Paliko našlę Mariją, 2 dukras ir sūnų.

Iš New Jersey lietuvių veiklos

• ALT S-gos Rytų apygardos valdybos posėdis įvykęs gruodžio 13 d. ir susipažinęs su pirmu Rytų apygardos steigiamojo susirinkimo protokolu, pastebėjo, kad tą patį dieną sukako 4 metai nuo ALT S-gos Rytų apygardos įsteigimo. Apygardos valdyba, be kitų reikalų, yra nutarusi turėti apygardos metinį suvažiavimą vasario 16 d., 3 val. p. p. Elizabetheth.

• ALT S-gos Rytų Apygardos Valdyba Naujųjų 1963 Metų proga sveikina Apygardos ribose esančių ALT S-gos skyrių vadovų-bėis ir narius.

JAMESBURG, N. J.

Šis miestelis New Jersey lietuviams buvo mažai žinomas, kol iš tremties atvykęs Pranas PURONAS su 3 vaikais čia įsikūrė ir per visą laiką gyvendamas vaikus išauklėjo, išmokslino ir dvi dukteris išleido už vyrų, o sūnaus Romualdo vestuvės įvyko 1962 m. gruodžio 16 d. šv. Jokubo R. C. bažnyčioje. Vestuvėse dalyvavo apie 50 svečių, kurių tarpe matėsi nemažai ir Newarko, Elizabetho ir Philadelphia ALT S-gos skyrių narių. Svočia R. Ambraziejienė savo įžangine kalba supažindino visus dalyvius. Piršlys Bagučkas, rūpestingai prižiūrėjo, kad visi svečiai būtų patenkinti.

Romualdas Puronas yra aukštoje kariuomenės pareigose ir po vestuvių su savo žmona išvyksta į tarnybą, o tėvas pasilieka vienas, nes jo žmona yra likusi Lietuvoje ir negali atvykti pas vyrą ir vaikus.

MOUNTAINSIDE, N. J.

Čia taip pat gyvena Mažeikų šeima su dviem vaikais, kurie laivu France gruodžio 21 d. išplaukė porai savaitių į Bahamų salas Kalėdas ir Naujus Metus praleisti. G. ir J. Mažeikų.

* CLEVELANDO ORKESTRAS pasirodys su baletu muzikos programa. Programoje taip pat dalyvaus garsioji Detroito Meno Instituto lėlių teatro trupė su režisorium George Latshaw.

Koncertas įvyks Severance Hall, sausio 6 d., 4 val. p.p.

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamųjų mūrinis būgalo, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1½ garažo.

RE 1-9470

kai yra JAV gimę ir augę sėkmingi pramonininkai ir geri lietuviai, apgailestauja, kad negali vykti į Lietuvą su vaikais atostogauti. Pasikalbėjime su Dirvos atstovu, sako, gal bus ir Dirvos skaitytojai. Tikėkimės.

A. S. Trečiokas

PHILADELPHIA

Mokyklos vakaras

Philadelphijos LB šeštadieninė Mokykla sausio 6 d., sekmadienį, 4 val. p. p. šv. Andriejaus parapijos salėje rengia tradicinį kalėdinį vakarą. Bus suvaidintas K. Kublinsko vaizdelis "Strakaliukas ir Makaliukas". Mokinių choras pagiedos kalėdines giesmes ir padainuos, be to, mokiniai padėklamuos ir pašoks tautinius šokius. Po programos atvyks Kalėdų Senelis su dovanėlėmis. Veiks turtingas bufetas. Philadelphijos ir apylinkių lietuviai, ypač turį mažus vaikus, maloniai kviečiami atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

BOSTON

Inž. J. Mikalauskas,

vietoj kalėdinių pasveikinimų savo draugams ir pažįstamiems, per ALIAS Bostono skyrių paaugukojo Lietuvių Profesorių Draugijai Amerikoje — 100 dol., Bostono Lituanistikos Mokyklai — 20 dol., Bostono skautams — 15 dol. ir Bostono Jūrų skautams — 15 dol.

DETROIT

Lituanistinė mokykla pradeda darbą

Detroito lituanistinėje mokykloje darbas pradėtas sausio 12 dieną, šeštadienį, tuo pačiu laiku: 9 val. 30 min. rytinei ir 12 val. 30 min. popietinei pamainai.

1962/63 mokslo metų pirmojo pusmečio pabaiga bus sausio mėn. 26 d. Mokiniai prašomi atkreipti reikiamą dėmesį į pamokų paruošimą ir reguliarių mokyklos lankymą.

Mokyklos suruošta Kalėdų Eglutė praėjo su pasisekimu, nes tėvai parodė daug nuoširdaus bendradarbiavimo. Lietuviški namai buvo perpildyti suaugusiais, mokiniais ir priešmokyklinio amžiaus vaikais. Be to, mokiniai gerai pasirodė ir meninėje programoj, išpildydami Alės Rūtos kalėdinį vaizdelį "Spindėkit žvaigždės".

Mokyklos Vedėjas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ANNOUNCING
NEW RATE
STARTING

January 1, 1963

4 1/2%

on all deposits
made by

January 15, 1963

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

SUPERIOR
SAVINGS

HOME AND
REMODELING LOANS

ACCOUNTS INSURED
TO \$10,000.00

UŽSAKYKITE GELES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad, nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558

Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS

WO 1-6820

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440
arba rašykite

ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

KAS IR KUR?

• **Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime**, kuris įvyks Chicagoje sausio 13 d. (sekmadienį), 2:30 val. p. p. Jaunimo Centre, kalbės Mažosios Lietuvos lietuvių atstovas LLK ir VLIK Martynas Brakas. Minėjime dalyvaus atvadavimo metu buvęs Klaipėdos miesto komendantas bei vėlesnis mokyklų inspektorius, Martynas Lacytis. Šis kuklaus būdo kariškis ir pedagogas, kurio priežiūroje buvo Klaipėdos apskrities mokykla, yra nepriklausomybės laikais daug prisidėjęs prie lietuviškų pradžios mokyklų sustiprinimo bei susipratusių mokytojų išauklėjimo.

• **Lietuvių Fronto Bičiulių** Atlanto pakraščio sambūrių suvažiavimas įvyks New Yorke vasario 9-10 d. Vasario 9 d., 10 val. suvažiavimo atidarymas su vieša paskaita — simposium ir diskusijomis Baltic Freedom House. Tema "Tautinė vienybė". Vyr. moderatorius Dr. Juozas Girnius. Vakare banketas ir šokiai grojant R. Butrimo orkestrui Ridgewood Lanes salėje. Vasario 10 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje mišios už žuvusius Lietuvos partizanus 11 val. Po pamaldų parapijos salėje viešas partizanų pagerbimas su paskaita ir menine programa.

• **K. Kodatienė**, vyr. sktn. pavaduotoja, su vyru Kęstučiu išvykdamas žiemos atostogų į Hot Springs, Arkanse, sustojo ilgesniam laikui Chicagoje, kur dalyvavo LSS Tarybos Pirmijos ir Skaučių Seserijos Vadijos posėdžiuose. Apsistojo inž. A. ir S. Didžiulių šeimoje.

• Sktn. N. Maskaliūnienė negalint eiti Vyr. Skaučių Skyriaus Vedėjos pareigų, jos vieton pakviesta ir Pirmijos patvirtinta fil. Dalė Koklytė, 6109 S. Washenaw Ave., Chicago 29, Illinois.

P A D Ė K A

Brangių ir meilių gaušiam bičiulių būriui, lankusiam mane ligoje ir siuntusiems linkėjimų greičiau pasveikti bei Kalėdų sveikinimų — mano gili padėka. Netikėtai ligos parbloškėtas negalėjau į laiškus atsakyti nei kalėdinių sveikinimų pasiūst.

Noriu viešai per Dirvą pareikšti visiems už viską mano širdingiausią padėką bei palinkėti laimingų Naujų Metų.

Pranas Narvydas

• **Du dideli orkestrai** — Markausko ir šv. Ritos mokyklos gros Chicago Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos tradiciniame vakare, kuris įvyks 1963 m. sausio 12 d., šeštadienį, Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave. Pradžia 7 val. vakaro. Už įėjimą aukojama. Pelnas skiriamas mokyklos išlaikymui.

MIRĖ V. GOŠTAUTAS

Gruodžio 29 d. netikėtai mirė V. Goštautas, tik prieš kelis mėnesius atvykęs su šeima iš Kolumbijos ir apsigyvenęs Chicagoje.

V. Goštautas, buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas, ilgą laiką ėjo aukštas pareigas Nepr. Lietuvos administracijoje, būdamas apskrities viršininku.

Paliko nuliūdime žmoną ir sūnų Stasį Goštautą.

Losangeliečiai lietuviškai R. Klirikaitę ir Banionis kalbasi su Kalėdų seneliu, apsilankiusiu į skautų suruoštą kalėdinę eglutę.

L. Kančausko nuotrauka

Kalėdų eglutė pas Los Angeles skautus

Kalėdų šventė yra pirmoje eilėje vaikų šventė. Malonu buvo patirti kad Los Angeles skautų vadovai mažųjų skautukų neužmiršo surengdami jiems įspū-

dingą Kalėdų eglutę su "lietuviškai kalbančiu" Kalėdų Seniu (G. Radvenis) gruodžio 23 dieną, Lietuvių Tautiniuose Namuose. Į modernią salę antrame aukšte

susirinko apie 180 žmonių, kurių tarpe per 50 mažųjų vilkiukų ir paukštyčių.

Iškilmingoje sueigoje buvo perskaityti draugovių raportai po kurių sekė sk. Pažiūrienės žodis skautukams ir publikai, Vilkiukai ir paukštytės po suvaidino "Lietuviškos Kalėdos", kurios buvo publikos šiltai priimtos.

Čia tenka taip pat paminėti, kad Los Angeles skautukai Kučią išvakarėse per miesto radiją perdavė montažą "Kučios Tėvynėje". Po oficialios dalies sekė svarbioji — Kalėdų Senis atrišęs keletą didelių maišų dalino dovanas nekantriai laukiantiems mažiesiems. Daugelis vaikų, atsidėkodami Kalėdų Seniui, pasakė po eilėrašutką — koks malonus tas vaizdas kada kelerių metų vaikutis neturi dar nei puikybės nei perdėto drovumo jausmo ir natūraliai parodo ką jis moka.

Beveik visiems sakant po eilėrašutką publika reikalavo to pačio ir iš didžiųjų vadovų, bet pastarieji visai išsisukinėjo, o negalėdami išsisukti, kai kurie nors pašoko.

Po programos tėveliai, skautukai ir svečiai buvo pavaišinti kavute su gardžiais pyragaičiais ir tortais. Džiaugiantis šia gražiai praėjusia Kalėdų Eglute linkėtina kad nuo dabar ši skautukų Kalėdų Eglutė Tautiniuose Namuose, kuriuose Los Angeles skautai turi savo nuolatinę būstinę, taptų tradicija kiekvienais metais.

Energieji Los Angeles skautų vadovai Sk. Sviderskas,

PRANEŠIMAS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS REIKALU

Antrosios JAV ir Kanados lietuvių šokių šventės informacinė komisija praneša:

1. Šventės šokėjų grupių registracija tęsiama. Registracijos reikalu kreiptis šiuo adresu: Mr. S. Šiaučūnas, 2511 West 69th St., Chicago 29, Illinois.

2. Dalis repertuaro leidinio, pavadinto "Mūsų Šokiai" išsiuntinėta užsiregistravusioms grupėms. Pilnas leidinys bus gaunamas sausio mėnesį. "Mūsų Šokiai" reikalu kreiptis šiuo adresu: Mr. Br. G. Shotas, 7140 So. California Ave., Chicago 29, Ill.

3. Šventės samata yra 24,000 dol. Jos pagrindinės pozicijos bus paskelbtos visuomenės žiniomis. Vieną iš pajamų pozicijų sudarys ir aukos. Jas telkti L.B. Chicago Apygarda, šventės ruošėjas, pakvietė p. St. Vidmantą, 1301 No. 32nd Ave., Melrose Park, Ill. Tel. FIlmore 3-2824. Ponas

Vidmantas sutiko organizuoti prashomą talką.

4. Šventės patalpų sutartis pasirašyta su International Amphitheatre už 2,000 dol. Šventė įvyks 1963 m. liepos 7 d., sekmadienį. Šventės šokėjų pobūvis įvyks Jaunimo Centre, Chicagoje 1963 m. liepos 6 d., šeštadienį.

5. Šventėje dalyvauti užregistruota 518 šokėjų, neskaitant mokyklinio amžiaus kelių šimtų šokėjų. Šokiams groti numatytas 28 žmonių orkestras. Į kvietimą registruotis iki šio laiko atsiliepė visos Kanados apylinkės ir 50 JAV apylinkių. Iš dalies JAV apylinkių atsakymo negauta.

6. Tautinių šokių šventės sekretoriumi sutiko būti p. A. Kareiva, 7030 So. Rockwell Ave., Chicago 29, Illinois, Tel. PR 6-0588, o kasininku — p. Ig. Petrauskas, 3600 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois, Tel. YA 7-5516.

Tautinių šokių šventės yra puikus būdas mūsų priaugančiai kartai užimponuoti. Lietuvių visuomenė kviečiama į savo atostogų planus įtraukti ir 1963 m. liepos 7 d. įvykstančią tautinių šokių šventę.

INFORM. KOMISIJA

BALTIMORE

Šeštadieninė mokyklos kalėdinis vakaras

Baltimorės lietuvių šeštadieninė mokykla su tėvų komitetu, sausio 6 d., 5 val. vakaro šv. Alfonso parapijos mokyklos salėje ruošia pasilinksminimą. Programoje: giesmės, dainos, deklamacijos, lietuviški šokiai ir žaidimai, eglutė, diedukas iš Lietuvos su dovanomis, laimėjimai, arbatėlė. Visi baltimoriečiai kviečiami atsilankyti.

Prieš keletą metų mokykloje buvo 70 mokinių su 10 mokytojų. Kasmet mokinių skaičius mažėja ir šiemet yra 40 mokinių su 5 mokytojais. Nėra 5 ir 7 skyrių. Šiaip mokykla veikia reguliariai, išėina nustatytas programas, turi geras parapijos mokyklos patalpas ir yra išleidusi 36 abiturientus, kurių 6 mokytojų ar tebemokytojų ta toje pačioje mokykloje. (kp)

Smagu žiemą prisiminti vasaros malonumus, ypač gerą laimikį... Keturi šv. Antano Tappymo ir Skolinimo Bendrovės Cicero vadovai: direktorius Adolfas Mondeika, bendrovės prezidentas Povilas Putrimas, egzekutyvinis sekretorius Juozas Gribauskas ir direktorius Adomas Bernadišius, visi keturi aistringai žvejai nusifotografavę su laimikiu praeitą vasarą Beverly Shores, Ind. Jų vadovaujama taupymo bendrovė sparčiai žingsniu auga, pritraukdama vis naujus taupytojus.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS CINIKO PATARĖJAS

Kaina \$2.50. Gaunama adresu:
M. Čapkauskas, 854 — 39th Ave., Lasalle, Q., Canada.

Los Angeles paukštytės su Kalėdų seneliu ir vadove Pažiūriene prie kalėdinės eglutės Lietuvių Tautiniuose Namuose gruodžio 23 d.

L. Kančausko nuotrauka

CHICAGOS AUKŠTESNIOSIOS LITUANISTIKOS MOKYKLOS TRADICINIS VAKARAS

I V Y K S T A

1963 m. sausio mėn. 12 d., šeštadienį, 7 val. vakaro

Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje.

Kviečiame visus atsilankyti ir linksmoje — lietuviškoje nuotaikoje praleisti laiką. Už įėjimą aukojama.

Skaniausius valgius gamins MOTINŲ KLŪBO virtuvė. Geriausi gėrimai pagal svečių pageidavimus.

Programą išpildo MOKYKLOS MOKINIAI.

GROJA DU DIDELI ORKESTRAI:

Didžiojoje salėje — MARKAUSKO orkestras, žemutinėje salėje — ŠV. RITOS MOKYKLOS orkestras.

Staliukai didžiojoje salėje.

Pelnas — mokyklos išlaikymui.